

KALLELSE

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott kallas till sammanträde

Dag Tisdagen den 16 augusti 2016
Tid Kl. 09.00
Plats Nacka stadshus, sammanträdesrummet Jelgava
Ordförande Mats Gerdau
Nämndsekreterare Görel Petersson

Föredragningslista

Nr	Ärende	Noteringar
1.	Val av justeringsman	
2.	Anmälningar	
3.	Delegationsbeslut	
4.	Hållbara måltider, vägledningsdokument för Vålfärd skola KFKS 2016/524	
5.	Anmälningar om kränkande behandling <i>Redovisning av anmälningar under läsåret 2015/16</i> KFKS 2016/567	
6.	Försöksverksamhet med betyg i årskurs 4 <i>Yttrande till regeringen över promemoria U2016/02376/S</i> KFKS 2016/384	
7.	Nacka kommuns deltagande i SKL Matematik PISA 2015 <i>Slutrapport</i> KFKS 2016/496	
8.	Övriga frågor	

2016-06-17

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2016/524

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Hållbara måltider, vägledningsdokument för Välfärd skola

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen verksamhetsutskott noterar information till protokollet

Sammanfattning

Välfärd skola har sammanställt ett vägledningsdokument om hållbara måltider, som stöd för rektorer, förskolechefer och kökspersonal. Dokumentet är utformat efter Livsmedelsverkets rubriker, god, trivsamt, näringsriktigt, hållbart, säkert och integrerat.

Ärendet

Vägledningens syfte, att vara:

- Stöd för rektorer, förskolechefer samt köksansvariga för måltider som serveras i förskolan och skolan.
- Stöd vid upphandling av olika tjänster vad gäller livsmedel och kök.
- Garantera hög kvalitet och säkerhet på de måltider som serveras.
- Information till vårdnadshavare, elever, barn och pedagoger.

Inom Nackas kommunala förskolor, grundskolor och gymnasieskolor serveras ca 20 000 portioner varje dag. Måltiderna i förskola och skola har stor betydelse för barns hälsa, sociala gemenskap, trivsel och inte minst lärande. Välfärd skola strävar därför efter hög kvalitet på de måltider som serveras. För att skapa de bästa förutsättningarna har Nacka kommun höga krav vid upphandling av livsmedel och skolmatsentreprenad. Majoriteten av förskolorna och skolorna har tillagningskök och lagar mat i egen regi. Maten lagas så mycket som möjligt från grunden. Det gör att måltiderna generellt innehåller en låg nivå av tillsatser. Som stöd följs Livsmedelsverkets råd enligt modellen som säger att måltiden ska vara god, trivsamt, näringsriktigt, hållbart, säkert och integrerat i verksamheten. Välfärd skola har valt att presentera vägledningen under de rubrikerna.

Skollagen ställer krav på att måltiderna ska vara näringsriktiga. Det är rektor och förskolechefs ansvar att lagen efterlevs.

Skolledarna och köksansvariga är ansvarar för att denna vägledning efterlevs. Vägledningen ska stämmas av minst vartannat år och ska fungera som ett levande dokument.

Huvudman följer upp skolornas kvalitet genom Skolmatsverige samt i dialog på gemensamma köksmöten.

En kostekonom är upphandlad för Nacka kommun och finns som konsult att tillgå som stöd för huvudman, rektor, förskolechef och kökspersonal.

En projektgrupp bestående dietist, skolledare, kökspersonal och utbildningsstrateg har arbetat fram vägledningsdokumentet under ett år.

Ekonomiska konsekvenser

Skolans resurser och ekonomi bör kunna stödja kraven på att kunna servera näringsriktiga och hållbara måltider.

Bra och näringsrika måltider behöver inte kosta mer. Det handlar istället om att använda pengarna rätt. Ta vara på den värdefulla resurs som måltiderna är och kom ihåg att ansvaret för att måltiderna ska bli riktigt bra vilar på alla i verksamheten.

Kompetens ska finnas på plats samt erforderlig kompetenshöjning bör erbjudas kontinuerligt. Viss fortbildning samordnas mellan skolor och förskolor.

Välfärd skola ställer krav på leverantörerna och gör leverantörsuppföljningar för kvalitetssäkring.

Konsekvenser för barn

Måltiderna i förskola och skola har stor betydelse för barn och elevers hälsa, sociala gemenskap, trivsel och inte minst lärande. En näringsriktig lunch som hamnar i magen ger mätta barn och elever med goda förutsättningar att orka leka, lära och fokusera på skolarbetet. Mätta och nöjda barn och elever bidrar också till en gladare och lugnare stämning i verksamheten. Sett ur ett längre perspektiv kan bra måltider bidra till att grundlägga hälsosamma och miljövänliga matvanor samt ett positivt förhållningssätt till mat. Förutom att bidra med energi och glädje kan måltiden användas som ett pedagogiskt verktyg, inte minst inom förskolans och skolans uppdrag att ge barn och elever kunskap om en hållbar livsstil.

Ann Sundman Brott,
Utbildningsstrateg, Välfärd skola

NACKAS KOMMUNALA SKOLOR

Hållbara måltider

NACKA
KOMMUN

Vägledning för hållbara måltider i Nackas kommunala förskolor och skolor

Inom Nackas kommunala förskolor, grundskolor och gymnasieskolor serveras ca 20 000 portioner varje dag. Måltiderna i förskola och skola har stor betydelse för barns hälsa, sociala gemenskap, trivsel och inte minst lärande.

Vi strävar därför efter hög kvalitet på de måltider som serveras. För att skapa de bästa förutsättningarna har Nacka kommun höga krav vid upphandling av livsmedel och skolmatsentreprenad. Majoriteten av förskolorna och skolorna har tillagningskök och lagar mat i egen regi. Maten lagas så mycket som möjligt från grunden. Det gör att måltiderna generellt innehåller en låg nivå av tillsatser.

Som stöd följs Livsmedelsverkets råd enligt modellen som säger att måltiden ska vara trivsamt, hållbar, näringsriktig, säker, god och integrerad i verksamheten. www.livsmedelsverket.se/

Skollagen ställer krav på att måltiderna ska vara näringsriktiga. Det är rektor och förskolechefs ansvar att lagen efterlevs.

www.skolverket.se/regelverk/mer-om-skolans-ansvar

Måltiderna i förskola och skola har stor betydelse för barn och elevers hälsa, sociala gemenskap, trivsel och inte minst lärande. En näringsriktig lunch som hamnar i magen ger mätta barn och elever med goda förutsättningar att orka leka, lära och fokusera på skolarbetet. Mätta och nöjda barn och elever bidrar också till en gladare och lugnare stämning i verksamheten. Sett ur ett längre perspektiv kan bra måltider bidra till att grundlägga hälsosamma och miljövänliga matvanor samt ett positivt förhållningssätt till mat. Förutom att bidra med energi och glädje kan måltiden användas som ett pedagogiskt verktyg, inte minst inom förskolans och skolans uppdrag att ge barn och elever kunskap om en hållbar livsstil.

Vägledningens syfte är att

- Stödja rektorer, förskolechefer samt köksansvariga för måltider som serveras i förskolan och skolan.
- Stödja vid upphandling av olika tjänster vad gäller livsmedel och kök.
- Garantera hög kvalitet och säkerhet på de måltider som serveras.
- Ge information till vårdnadshavare, elever, barn och pedagoger.

Vägledningen presenteras i Livsmedelsverkets rubriker:

GOD och TRIVSAM

Bra måltider i trevlig miljö, där barn och vuxna äter tillsammans ger personalen möjlighet att förmedla och praktisera en positiv attityd till mat och måltiden.

Det är samtidigt ett tillfälle för social samvaro och för att bygga relationer. En bufféserving i direkt anslutning till köket gör det enklare att erbjuda valmöjligheter, att hålla serveringen snygg och fräsch och inbjuder till möten mellan barn, elever och kökspersonalen.

Trivsamt utformade och inredda lokaler bidrar till matlust och trivsel. Även ljudmiljön påverkar måltidsupplevelsen. I förskolan och skolan kan barn och elever engageras i måltidsfrågor genom exempelvis mat- och klassråd.

Vi strävar efter att:

- lägga upp maten vackert så att den ser lockande ut, det är viktigt för att väcka aptit och intresse. Många färger och former gör att vi gärna tar lite mer.
- i största möjliga mån laga mat från grunden, näringsriktig och lagad på råvaror av god kvalitet.
- variera måltiderna samt att det ska vara estetiskt tilltalande och ge sinnlig upplevelse
- måltiden ska vara en trevlig upplevelse i en trygg trivsamt miljö med behaglig ljudnivå
- det ska finnas tid att äta i lugn och ro i vuxnas närvaro
- lägga schemat så att alla elever kan äta lunch i lugn och ro
- skapa matglädje och en överenskommelse mellan barn, elever och personal hur man vill ha det under måltiden.

INTEGRERAD

Med integrerad menas att måltiden kan vara en resurs i den pedagogiska verksamheten och en integrerad del av dagen. Måltiden är en resurs för hela verksamheten. I förskolan och skolan kan måltiden användas som ett pedagogiskt verktyg i undervisningen och för att väcka elevernas nyfikenhet kring mat. Delaktighet ger engagemang. Ett sätt att främja delaktighet är att låta barn och elever ha inflytande på måltiden, både över vilken mat som serveras och på måltidsmiljön.

Vi strävar efter att:

- de vuxna är goda förebilder som hjälper barnen att utveckla goda matvanor samt lockar dem att utforska och prova olika maträtter
- vuxna visar ett positivt förhållningssätt till mat och hälsa samt ser måltiden som ett tillfälle att integrera läroplanen och se måltiden som en viktig resurs i det pedagogiska arbetet
- barn och elever ska ges möjlighet att vara delaktiga i utformning samt måltidsförberedelserna
- involvera pedagoger, barn och elever i måltidsverksamheten och kvalitetsarbetet

NÄRINGSRIKTIG

Näringsriktig mat som hamnar i magen ger goda förutsättningar för att må bra och orka vara aktiv. Grundskolan omfattas till och med av ett lagkrav på näringsriktiga skolluncher.

Den 1 juli 2011 trädde en ny skollag i kraft med krav på att skolmåltiderna inte bara ska vara kostnadsfria utan även näringsriktiga. Köket kan visa att maten som serveras är näringsriktig genom att antingen visa att man följer näringsberäknade recept, eller ha en aktuell SkolmatSverige-rapport. Alla skolor ska följa nordiska näringsrekommendationer. Detta kan säkerställas genom ett kostdatasystem.

Vi ska servera hälsosamma alternativ och servera så lite som möjligt av sockerrika produkter.

I grundskolan och gymnasieskolan ska det serveras minst två alternativ per dag för variation och öka möjligheten till att fler elever äter en god och näringsriktig skollunch varje dag.

Vi strävar efter att:

- öka andelen vegetariskt
- erbjuda minst en alternativ rätt, med fördel ett vegetariskt alternativ
- måltiden är näringsriktig och lagad på råvaror av god kvalitet
- minska på onödiga tillsatser och kunna redogöra för ursprung på våra produkter som används
- erbjuda de allergikoster som finns samt att kökspersonalen ska kunna redogöra för vilka allergener en maträtt har
- erbjuda alternativ rätt som kan passa för etiska och religiösa skäl
- specialkost ska tillhandahållas för medicinska skäl
- inte servera söta drycker (saft, måltidsdryck, läsk, energidryck), bakverk, glass eller godis
- SkolmatSverige ska användas minst en gång per år för att säkerställa näringsriktigheten och fungera som ett verktyg för kvalitetssäkring och utveckling av skolmåltiden.

SÄKER

Personalen ska ha kompetens inom livsmedelssäkerhet och det ska finnas rutiner för hur risker ska hanteras, förebyggas och åtgärdas, även då barn och elever hjälper till med mat- och måltidsförberedelser. Det behövs särskilda rutiner för att säkerställa att barn med allergi och överkänslighet inte blir sjuka av maten. Tydlig information om maträtternas innehåll ökar barn och elevers trygghet och möjlighet att själva välja eller välja bort.

Vi strävar efter att:

- ha utbildad och kompetent personal i köken
- Livsmedelslagen ska följas och alla kök ska ha ett egenkontrollprogram som är anpassat till den verksamhet som bedrivs samt tydliga rutiner som följs.
- kontinuerligt kompetensutveckla alla som arbetar i köket med kunskap om livsmedelshygien
- minska risken för livshotande allergiska reaktioner genom nötförbud inklusive jordnötter, mandel och sesam på våra skolor och förskolor.

HÅLLBAR

Maten påverkar miljön bland annat genom utsläpp av växthusgaser, övergödning, utfiskning och användning av växtskyddsmedel. Men maten kan också ha positiv effekt på exempelvis odlingslandskapet och den biologiska mångfalden. Förutom att välja rätt livsmedel är samordning av transporter till och från köket, minskad energianvändning, utsortering av matavfall samt källsortering exempel på åtgärder som minskar belastningen på miljön. Eftersom att all livsmedelsproduktion har miljöpåverkan är det dessutom viktigt att minska matsvinnet.

Regeringen fastställde 2006 ett nationellt inriktningsmål om att 25 % av alla livsmedelsinköp inom offentlig sektor skulle bestå av ekologiska livsmedel. Målet för inköpsprocessen i Nacka kommun är redan nu satt till 50 % miljömärkta varor för 2014.

Nacka kommuns miljömål.

Senast år 2018, enligt Sveriges Nationella avfallsplan, ska minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt. Samma mål återfinns i Nacka kommuns avfallsplan (Avfallsplan 2020).

Vi strävar efter att:

- minska matsvinnet, sortera ut matavfall och källsortera
- ha ändamålsenliga tillagningskök som drivs i egen regi
- hålla nere mängden kött och öka mängden vegetabilier, samt välja kött som belastar miljön så lite som möjligt
- öka andelen ekologiska livsmedel och sträva mot minst 50 %.
- andelen hållbara livsmedel ska öka både i upphandlingsavtalen och där med även i inköpen
- välja rotfrukter, grönsaker och frukter efter säsong.
- ersätta en del av köttet med baljväxter i till exempel köttfärssås och färsbiffar
- servera potatis, pasta, matvete, bulgur och quinoa oftare än ris.
- variera fisksorterna och välja fisk som uppfyller kriterierna för MSC- eller kravmärkt
- miljöstyrningsrådets baskrav för djurskydd och miljö ska användas vid livsmedelsupphandlingen.

Genom hållbara livsmedelsval bidrar vi till miljöarbetet och en hållbar konsumtion.

7

RESURSER OCH KOMPETENS

Skolans resurser och ekonomi bör kunna stödja kraven på att kunna servera näringsriktiga och hållbara måltider.

Bra och näringsrika måltider behöver inte kosta mer. Det handlar istället om att använda pengarna rätt. Ta vara på den värdefulla resurs som måltiderna är och kom ihåg att ansvaret för att måltiderna ska bli riktigt bra vilar på alla i verksamheten.

Kompetens ska finnas på plats samt erforderlig kompetenshöjning bör erbjudas kontinuerligt. Viss fortbildning samordnas mellan skolor och förskolor.

Vi ställer krav på våra leverantörer och gör leverantörsuppföljningar för kvalitetssäkring.

Skolledarna och köksansvariga ansvarar för att vägledningen efterlevs.

Huvudman följer upp skolornas kvalitet genom Skolmatsverige

Kostekonom är upphandlad för Nacka kommun och finns som konsult att tillgå som stöd för huvudman, rektor, förskolechef och kökspersonal.

Vägledningsdokumentet har arbetats fram av en projektgrupp bestående av; dietist Marie Assarsson, utbildningstrateg Ann Sundman Brott, kockar Helene Stålberg - Vilans skola, Jessica Ervid - Solängens förskola, Nicklas Brännström - Kristallens förskola, Kristin Sandegren - Fiskarhöjdens förskola, Li Degerman - Vårgårdets förskola, Sofia Grunberger - Myrsjöskolan, Ann Malm - Orminge skola, Marc Grainger - Nacka gymnasium och skolledare Agneta Hansson - Sigfridsborgs förskola, Monica Lundberg - Ektorps skola, inom Välfärd skola, Nacka kommun 2016.

Paul Svenssons, kock och förälder har formulerat sina tankar om skolmåltiden:

NJUTNING

Sveriges godaste mat är en titel som förklarar alla andra val då förutsättningen för att åstadkomma detta handlar om att tilltala alla sinnen. Genom att spalta upp alla sinnen och sedan beskriva med hjälp av mat, miljö och människa hur det ska utvecklas både i organisationen men också rent kommunikativt nå ut till nya gäster, föräldrar och beslutsfattare, tyckare m.m.

Näsa: extremt nylagad mat.

Öga: Vacker mat med hög fräschör, miljö.

Öra: Rofylld miljö med pedagogiska och sociala inslag som förstärker ätupplevelsen.

Hjärta: Hälsosam, balanserad.

Hjärna: Resultatstärkande, laddande, näringstät och balanserad

Själen: Bra för mig men också för naturen

Lärande: Mat, råvara, gastronomi och etikett är ett ämne och en socialstyrka som ska tas på allvar. Där nästa generations konsumenter skolas för handeln och arbetslivet. Att sätta status på mat och måltid kommer att bitvis vara en världs-räddare men en kostnadsbesparare för samhället i långa loppet. Då medvetna konsumenter kommer efterfråga rätt(ur njutning-, miljö- och människoperspektivet) typ av råvaror och matprodukter.

Det andra perspektivet är resultat orienteringen utifrån skolans målbild.

God, hälsosam, varierad kost ger ökad koncentration, uthållighet och bättre skolresultat.

LÅNGSIKTIGT

Medvetna råvaruval utifrån smakintensitet, näring och miljö.

UTMANANDE/NYDANANDE

Sätta höga mål långsiktigt men också spetsiga kortsiktiga mål som håller hungern uppe bland medarbetare och gäster. Att ständigt skapa nyfikenhet genom små förändringar, testa nya smaker, presentationsformer, tema och miljöer.

INTEGRERANDE

Att se integration som en enorm tillgång och möjlighet att bredda synen på mat. En arbetskraft som har bidragit och kommer att bidra till en större mångfald av matupplevelser, nya sociala former av ätande. Nyfikenhet är den starkaste kraften till nydanande.

ATTRAKTIV KOMMUN

Det har aldrig diskuterats mat som det gör idag. Trots det råder större osäkerhet och ängslighet än aldrig förr. Valen är många och kunskapen ska vara stor för att kunna göra alla korrekta medvetna val i vardagen. Skola och äldreomsorg har seglat upp som kanske än av samhällets viktigaste folkbildare på området. Därför har man idag både en möjlighet men också en skyldighet att förvalta denna uppgift på ett smakfullt och genomtänkt sätt. Där tydlighet är den viktigaste devisen. Att inte bara göra utan vara superskicklig varför, när och hur påverkar det oss

Fotograf: Erica Wessman

Paul Svensson,
Kock och förälder

En skolmåltid bör varje dag bestå av:

- En eller gärna fler lagade rätter, med fördel ett vegetariskt alternativ som alla får ta av
- Salladsbord med minst fem olika komponenter
- Bröd och matfett
- Mjölks och vatten

Frukost och mellanmål bör innehålla:

- Mjölksprodukter (mjölk, fil, yoghurt)
- Bröd med pålägg och/eller andra spannmålsprodukter, som gryn och flingor
- Fukt, bär och grönsaker

Råvaror

NYCKELHÅLSMÄRKT

Står för mindre eller nyttigare fett, mindre socker, mindre salt mer kostfiber och fullkorn.

FISK - Servera minst 1 gång i veckan. Fet fisk (lax, sill och makrill) varannan vecka. Undvik strömming från Östersjön

KORV - Servera högst 1 gång i månaden. Om nyckelhålsmärkt korv används kan den serveras upp till 3 gånger i månaden.

GRÄDDE OCH OST - Begränsa mängderna feta mejeriprodukter. Merparten av osten bör vara nyckelhålsmärkt.

GRÖNSAKER, BALJVÄXTER OCH FRUKT - Minst 100 g till lunch. Erbjud gärna ett salladsbord med minst fem olika komponenter.

MJÖLK - Lättmjölk (0,5 % fetthalt). D-vitaminberikad.

MATFETT - Matfett med D-vitamin och bra fettkvalitet, på brödet - gärna nyckelhålsmärkt. Olja/flytande matfett i maten samt oljedressing till grönsakerna.

POTATIS, PASTA, GRYN, RIS OCH BRÖD - Variera sorter och välj fullkornsvarianter ibland. Erbjud flera sorters bröd - gärna med fullkorn och nyckelhålsmärkt. För de yngsta barnen kan det dock bli för mycket fibrer med många fullkornsprodukter.

KÄLLFÖRTECKNING OCH LÄNKAR

Bra mat i förskolan, Livsmedelsverket.

<http://www.livsmedelsverket.se/matvanor-halsa--miljo/maltider-i-vard-skola-och-omsorg/forskola/>

Bra mat i skolan, Livsmedelsverket.

<http://www.livsmedelsverket.se/matvanor-halsa--miljo/maltider-i-vard-skola-och-omsorg/skola/rad-och-material/raden-bra-mat-i-skolan/>

Miljösmarta matval, Livsmedelsverket.

<http://www.livsmedelsverket.se/matvanor-halsa--miljo/miljo/miljosmarta-matval2/>

Hej skolmat, Livsmedelsverket.

<http://www.livsmedelsverket.se/matvanor-halsa--miljo/maltider-i-vard-skola-och-omsorg/skola/hej-skolmat/>

SkolmatSverige.se

<http://www.skolmatsverige.se/>

Nordiska näringsrekommendationer 2012

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/amnesomraden/livsvillkor-och-levnadsvanor/matvanor/naringsrekommendationer/>

Information och tips om avfall och återvinning.

www.nacka.se/avfall

Matavfallsinsamling i företag och verksamheter:

http://www.nacka.se/web/bo_bygga/avfall/sophamtning/matavfall/verksamheter/Documents/Matavfallsinsamling_verksamheter_2016_web.pdf

2016-08-16

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2016/567

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Rapporterade kränkningar till huvudmannen för Nackas kommunala skolor under läsåret 2015/16

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsens verksamhetsutskott noterar informationen till protokollet
- Verksamhetsstödet ska arbeta vidare med att utveckla rutinen för kränkande behandling och chefernas och personalens kännedom om kravet att anmäla.

Sammanfattning

Rektorer och förskolechefer är skyldiga att se till att fall av kränkande behandling av barn och elever rapporteras till huvudmannen. Kommunstyrelsens verksamhetsutskott fattade beslut om hur rutinen för anmälningar av kränkande behandling ska se ut i december 2015. En genomgång av de anmälningar som har gjorts visar att antalet anmälningar har ökat kraftigt från höst- till vårterminen under läsåret 2015/16 och att förskolor och skolor blir allt bättre på att anmäla. Verksamhetsstödet bedömer dock att det ännu saknas anmälningar och att arbetet bör utvecklas vidare.

Ärendet

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott fattade beslut den 15 december 2015 (KFKS 2015/786-003) om en rutin för att hantera kränkande behandling. Av den framgår bland annat att en sammanställning av kränkningarna till huvudmannen ska redovisas en gång per termin för kommunstyrelsens verksamhetsutskott. Anmälningarna ska lämnas till huvudmannen för att en bild av hur arbetet mot kränkande behandling bedrivs i alla huvudmannens verksamheter ska kunna skapas.

Att redovisningen denna gång omfattar två terminer beror på att den nya rutinen infördes sent i slutet av höstterminen och att relativt få anmälningar inkommit under höstterminen. Det fanns därför anledning att tro att anmälningsrutinen inte fungerat tillfredställande och Valfärd skola avvaktade därför med redovisningen till efter att vårterminen avslutats.

Personalen är skyldig att anmäla till rektor eller förskolechef om den känner till att kränkande behandling förekommer av barn eller elever. Rektor eller förskolechef ska i sin tur anmäla skyndsamt till huvudmannen som är skyldig att se till att ärendet också utreds skyndsamt (6 kap. 10 § skollagen (2010:800)). Detta gäller även trakasserier eller sexuella trakasserier enligt diskrimineringslagen. Huvudmannen har också ansvar för att hålla sig underrättad om anmälningarna mot kränkande behandling och se till att de åtgärder som ”skäligen kan krävas” vidtas.

Enligt Skolverkets allmänna råd om arbete mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) kan huvudmannen delegera utredningsansvaret till rektor, vilket har skett i Nacka. Delegationen finns i punkt 62 i kommunstyrelsens delegationsordning. Rektor kan välja att delegera själva rapporteringen till någon annan i organisationen. De allmänna råden anger också att alla kränkningar ska rapporteras och att rektor eller förskolechef inte ska värdera hur allvarlig kränkningen är. Om kränkningen även innefattar hot och våld enligt arbetsmiljölagen behöver även en anmälan göras enligt KIA-systemet.

Centralt för bedömningen av om den anmälda händelsen är en kränkning eller inte, är barnets eller elevens upplevelse. Det är viktigare än om det gått att fastställa att det faktiskt skett en kränkning. Kan utredningen inte konstatera att det skett en kränkning utan att det stannar vid en kränkning avslutas ärendet. Förskolan eller skolan är skyldig att anmäla kränkningen, utreda den och åtgärda den. Skolinspektionen eller Barn- och elevombudet kan pröva frågan i alla tre avseendena. Om de skulle konstateras att kränkning skett men att den inte åtgärdats eller utretts kan Barn- och elevombudet kräva vite av den aktuella huvudmannen.

Nedan följer en sammanställning av de anmälningar som gjorts till Valfärd skola under höstterminen 2015 och vårterminen 2016. Under hösten 2015 och fram till maj 2016 använde skolor och förskolor den rapporteringsrutin som användes när ansvaret för att hantera kränkande behandling som skapats av utbildningsnämnden när frågan låg under utbildningsnämndens ansvar. I maj infördes en ny rutin för rapportering via webben med personuppgifter men med dubbel kryptering.

Under läsåret 2015/16 har några skolor i Nacka blivit anmälda för kränkande behandling till Skolinspektionen alternativt Barn- och elevombudet¹. En del i utredningen är då en granskning av om händelsen som anmälts också har anmälts till huvudmannen. Om det inte har varit fallet har Nacka kommun fått ett föreläggande att se till att skolorna alltid anmäler kränkningar till huvudmannen. Det har skett i fem fall under föregående läsår.

---

¹ Om en anmälan från en vårdnadshavare mot en skola eller förskola enbart rör kränkningar hanteras den av Barn- och elevombudet, men om även andra frågor tas upp i anmälan hanteras den av Skolinspektionen.

Om redovisningen

De anmälningar som görs är känsliga beroende av händelsernas karaktär men också med hänsyn till de inblandade. Det är viktigt att de inblandade inte ska kunna identifieras via denna redovisning eftersom det bedöms att det skulle vara till men för dem. Därför redovisas bara händelserna med avseende på antal per enhet och händelsernas karaktär på ett mycket övergripande sätt så att det inte går att koppla händelser till enheter.

Höstterminen 2015

Under höstterminen anmälde tio skolor 43 fall av kränkningar till huvudmannen enligt den rutin som fastställts när ansvaret för rutinen fanns hos utbildningsnämnden. (Se tabell nedan. Enheterna redovisas i alfabetisk ordning).

Enhetsnamn	Antal anmälningar
Björknäs/Centrum ²	3
Björknässkolan	1
Igelboda skola	3
Järla skola	21
Myrsjöskolan	3
Neglinge skola	1
Sickla skola	1
Skuru skola	6
Sågtorpskolan	3
Älta skola	1
Totalt	43

Anmälningar gäller kränkningar av varierande slag där elever utsätter varandra. Bland de anmälda kränkningarna är verbala kränkningar och slag vanliga men det förekommer även fysiska kränkningar och våld som stryppgrepp ochbett. Kränkningar av sexuell karaktär har också rapporterats samt utfrysning. I något fall har även kränkningar via sociala medier anmälts.

Skolorna har rapporterat enstaka kränkningar utom Järla skola som har anmält flest kränkningar. Det är Välfärd skolas bedömning att det beror på att skolledningen arbetat där för att säkerställa att allt rapporteras enligt kraven i de allmänna råden. Skolan har också haft några anmälningsärenden under föregående läsår där föräldrar anmält kränkningar till Skolinspektionen, vilket gjort att skolledningen tagit tag i anmälningsskyldigheten på nytt.

² Här avses Centrumskolan dvs. den särskilda undervisningsgrupp som ingår i Björknässkolan.

Noterbart är att 11 skolor inte alls anmält kränkningar under höstterminen 2015. Ingen kommunal förskola anmälde heller någon kränkning under höstterminen.

Vårterminen 2016

Under vårterminen 2016 ökade antalet anmälningar tydligt. 16 grundskolor har rapporterat, samtliga tre gymnasieskolor och dessutom tre förskolor. (Se tabell nedan. Enheterna redovisas i alfabetisk ordning). Under våren var det bara fyra skolor som inte rapporterade kränkande behandling men däremot saknas ännu de flesta förskolorna. De typer av kränkningar som registrerades under hösten återkom i liknande former under vårterminen, dvs. våld och slag, utfrysning och kränkningar via sociala media. I tre fall har anmälningarna gällt att skolans eller förskolans personal ska ha kränkt barn eller elever.

Det som är nytt under våren är tre anmälningar där vårdnadshavare har upplevt att deras barn blivit kränkta men där skolan inte kunnat finna att kränkning skett efter sin utredning. Skolans personal har ändå anmält händelserna till huvudmannen eftersom det är elevens upplevelse av kränkning som ska vara avgörande för anmälan till huvudman.

Enhetsnamn	Antal anmälningar
Björknäs/Centrum	2
Björknäs förskola	2
Boo Gårds förskola	1
Igelboda skola	9
Järla skola	30
Källans förskola	1
Myrsjöskolan	8
Nacka Gymnasium Natur och teknik	1
Nacka Gymnasium Samhälle	2
Neglinge skola	3
Orminge	1
Saltsjö-Duvnäs skola	6
Samskolan	5
Sickla skola	3
Sigfridsborgsskolan	24
Skuru skola	8
Stavsborgsskolan	6
Sågtorpskolan	11

Vilan	3
YBC	1
Älta	1
Älta skola	1
Totalt	129

Järla skola har fortfarande flest gjorda anmälningar medan antalet anmälningar från Sigfridsborgsskolan ökat kraftigt. Ökningen på Sigfridsborg har skett till följd av två anmälningsärenden gällande kränkningar där Barn och elevombudet avgjorde en under året och där ett föreläggande om att anmäla till huvudman beslutades.

Verksamhetsstödet bedömning

Under läsåret har verksamhetsstödet arbetat vidare med att utveckla formerna för att anmäla och för att upplysa skolorna om hur lagstiftningen ser ut på området och hur Barn- och elevombudet (BEO) och Skolinspektionen har bedömt kränkingsärenden. Tjänstemän hos BEO besökte chefsmötet under höstterminen och i slutet av vårterminen skedde en genomgång av aktuella ärenden och den nya rapporteringsrutinen för rektorer och förskolechefer. I början av höstterminen 2016 har ett nytt informationstillfälle kring kränkande behandling och anmälan till huvudman anordnats.

Det är svårt att bedöma om antalet anmälningar om kränkande behandling speglar antalet faktiska kränkningar ute på skolorna. Med tanke på att antalet barn och elever i de kommunala skolorna överstiger 12 000 under läsåret 2015/16 och alla enheter inte har anmält, är det svårt att göra en annan bedömning än att det saknas anmälningar. Vad den verkliga siffran borde uppgå till är däremot omöjligt att veta. Antalet anmälningar tredubblades under vårterminen, vilket beror på att skolor och förskolor fått bättre kännedom om kravet på att anmäla. Det mesta pekar ändå enligt vår bedömning på att det verkliga antalet är ännu större.

Verksamhetsstödet uppfattning är att förskolor och skolor lägger mycket arbete på det förebyggande arbetet mot kränkande behandling och likabehandling och att barn och elever därför är trygga i mycket hög grad. Av årets kundundersökning framgår att eleverna känner sig trygga i skolan. I åk 8 har 90 procent av eleverna angett att de är trygga. Föräldrar med barn i förskolan har också angett att deras barn är trygga - 96 procent. Värdena på dessa frågor har varit höga i Nackas kommunala skolor under de tre senaste åren. I Nackas kommunala gymnasieskolor har också eleverna angett att de känner sig trygga. 2016 svarade eleverna på YBC att 92 procent känner sig trygga och på Nacka gymnasium 94 procent. Notera att frågorna i kundundersökningen inte ställs till alla elever och föräldrar utan till vissa årskurser.

De likabehandlingsplaner som lämnats in till Skolinspektionen och Barn- och elevombudet i samband med de anmälningar som avgjorts av myndigheterna har inte i något fall kritiserats. Det är ett tecken på att det förebyggande arbetet mot kränkande behandling håller en god nivå. Däremot har Nacka och skolorna fått kritik av Barn- och elevombudet alternativt Skolinspektionen i några fall för att man inte anmält kränkningar till huvudman eller genomfört tillräckligt omfattande utredningar tillräckligt fort i samband med kränkningar mot elever.

Trots att antalet anmälningar ökar bedömer verksamhetsstödet att barn och elever till största delen är trygga i verksamheterna. Arbetet för att motverka kränkande behandling bör dock utvecklas vidare både på enheterna och från verksamhetsstödet sida.

Konsekvenser för barn

Det är viktigt att skolor och förskolor rapporterar kränkande behandling så att nämnden för skolan får en god bild av situationen vad gäller kränkningar. Att skolor och förskolor rapporterar kränkningar till huvudmannen bidrar till att huvudmannen kan bedöma barns och elevers trygghet i skolan.

Helena Ekwall
Enhetschef

Per Gunnar Rosengren
Utbildningsstrateg

2016-08-16

Tjänsteskrivelse
KFKS 2016/384

Kommunstyrelsen

En försöksverksamhet med betyg från årskurs 4

Yttrande till regeringen över promemoria U2016/02376/S

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslaget yttrande över promemorian om en försöksverksamhet med betyg från årskurs 4.

Sammanfattning

Regeringen föreslår att det i skollagen (2010:800) införs ett bemyndigande för regeringen att besluta om en försöksverksamhet med betyg i årskurs 4 och 5 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan och i årskurs 5 och 6 i specialskolan. Det förlås också en förordning i vilken försöksverksamheten regleras.

Lagändring och förordning förlås träda i kraft den 1 april 2017, tillämpas på utbildning från och med läsåret 2017/2018 och upphöra att gälla vid utgången av juni 2021.

Välfärd skola är i grunden positiv till en försöksverksamhet med betyg i årskurs 4. Syftet med försöksverksamheten, vad som ska följas upp och utvärderas och hur, är dock inte tydliggjort i remisspromemorian varvid försöksverksamheten som den uttrycks i promemorian avstyrks.

Välfärd skola föreslår att Nacka kommun:

- tillstyrker förslaget om försöksverksamhet med betyg från årskurs 4, men
- avstyrker förslaget nuvarande utformning,
- avstyrker förslaget gällande urval av skolor/huvudmän och jämförelse med skolor som ”medvetet börjat arbeta med estetiska lärprocesser i flera ämnen, och med skolor som använder sig av daglig rörelse i försök att höja kunskapsresultaten”.

Ärendet

Den 11 februari 2015 ingick (S), (M), (MP), (C), (L) och (KD) en överenskommelse som innebär att dagens bestämmelser om betyg från årskurs 6 kvarstår men att en försöksverksamhet med betyg från årskurs 4 ska genomföras. Försöket ska, enligt överenskommelsen, påbörjas senast under 2017 och en förutsättning för deltagande ska bl.a. vara att det finns intresse hos skolans ledning och lärare samt att samråd ägt rum med berörda föräldrar. Vidare ska Skolverket verka för att försöksverksamheten pågår i skolor med olika elevsammansättningar.

Skolverket eller annan myndighet ska följa och utvärdera försöksverksamheten löpande och av överenskommelsen följer även att införandet av betyg från årskurs 6 ska utvärderas.

Remisspromemorian föreskriver hur en försöksverksamhet med betyg i årskurs 4 kan utformas. I skollag 2010:800 föreslås en ny paragraf, 3 kap. 13 a §, med följande lydelse:

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om en försöksverksamhet som omfattar högst etthundra skolenheter och som avser betygssättning i årskurs 4 och 5 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan och i årskurs 5 och 6 i specialskolan. Sådana föreskrifter får innebära undantag från 10 kap. 13 §, 11 kap. 16 §, 12 kap. 13 § och 13 kap. 13 § i dessa årskurser och skolformer.

Promemorian innehåller vidare ”Förslag till förordning om försöksverksamhet med betyg från årskurs 4 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan och från årskurs 5 i specialskolan”. Försöket föreslås omfatta högst etthundra skolenheter. På enheter som deltar ska betyg sättas i slutet av varje termin i årskurs 4 och 5 och när ”betyg sätts enligt denna förordning ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat till och med den aktuella terminen. Vid bedömningen ska elevens kunskaper ställas i relation till de kunskaper som en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 6”. (s. 7)

Skyldigheten att en gång per läsår upprätta en skriftlig individuell utvecklingsplan ska inte gälla när elever ges betyg i årskurs 4 och 5.

Huvudmän anmäler intresserade enheter till Skolverket. En huvudman får bara delta i försöksverksamheten med skolenheter där ledning och lärare genom beslut av rektor och lärarnas arbetstagarorganisationer har uttryckt att de vill delta. Därutöver ska eleverna och deras vårdnadshavare haft möjlighet att yttra sig.

En huvudman får delta med högst en fjärdedel av sina skolenheter och endast huvudmän med minst fyra skolenheter får delta. En ansökan ska innehålla 1) uppgifter om vilka enheter som vill delta, 2) beslut från berörda rektorer och arbetsgivarorganisationer, 3) uppgifter om elever och vårdnadshavare beretts tillfälle att yttra sig, samt 4) information om

vilken bedömning huvudmannen har gjort gällande behovet av kompetensutveckling för lärare som ska besluta om betyg inom ramen för försöksverksamheten.

Vid prövning av deltagande skolenheter ska Statens skolverk sträva efter ett representativt urval av deltagare med hänsyn till skolenheternas elevsammansättning och geografiska läge.

Angående uppföljning och utvärdering framgår, i remisspromemorians kap. 6 "En försöksverksamhet med betyg från årskurs 4", att försöksverksamheten "...utföras, i den mån det är möjligt, så att den blir utvärderingsbar". (s. 14) Vidare framgår att jämförelser kommer att göras med "skolor som på eget initiativ genomfört förändringar i sina pedagogiska metoder som i sin utvecklingsprocess kan liknas vid att på försök införa betyg, t.ex. skolor som medvetet börjat arbetat med estetiska lärprocesser i flera ämnen, och med skolor som använder sig av daglig rörelse i försök att höja kunskapsresultaten". (Ibid.)

Bakgrund

Ett flertal internationella studier, exempelvis PISA, visar att resultaten i svensk skola över tid försämrats. Det handlar om viktiga kunskapsområden som läsförståelse, matematik och naturvetenskap. En del i arbetet med att förbättra kunskapsresultaten är att säkerställa att alla elever tidigt får den ledning, stimulans och det stöd som de behöver för att kunna utvecklas så långt som möjligt.

Olika satsningar har genomförts med syfte att säkerställa att tidiga insatser ges i skolan, bl.a. statsbidrag för att öka antalet anställda i förskoleklass och lågstadiet och obligatoriskt bedömningsstöd i årskurs 1 i svenska/SvA och matematik och tidigare nya ämneskursplaner (Lgr 11) och nationella prov i årskurs 3.

Under den förra regeringen togs departementspromemorian *En bättre skolstart för alla: bedömning och progression i lärandet* (U2014/4873/S) fram. I departementspromemorian argumenteras för att införandet av betyg tidigare i grundskolan och motsvarande skolformer kan vara ett sätt att systematiskt följa upp elevernas kunskapsutveckling och främja att stöd ges i rätt tid. Det påtalas också att forskningen i Sverige om betydelsen av betyg för elevernas resultat är begränsad och att det säkert inte går att uttala sig om betygens effekter.

I Vetenskapsrådets sammanställning av forskningsläget avseende bl.a. betyg, *Forskning och skola i samverkan* (2015), framhålls att forskning tyder på att lågpresterande yngre elever påverkas mer negativt av betyg än äldre högpresterande elever.

Den överenskommelse som ligger till grund för försöksverksamheten med betyg från årskurs fyra menar att försöksverksamheten kan vara ett sätt att fördjupa kunskapen inom området.

Välfärd skolas bedömning

Regeringen förslår i remisspromemorian U2016/02376/S en försöksverksamhet med betyg i årskurs 4 och 5 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan och i årskurs 5 och 6 i specialskolan. Vidare förslås en förordning i vilken försöksverksamheten regleras.

Välfärd skola föreslår att Nacka kommun:

- tillstyrker förslaget om försöksverksamhet med betyg från årskurs 4, men
- avstyrker förslaget nuvarande utformning,
- avstyrker förslaget gällande urval av skolor/huvudmän och jämförelse med skolor som ”medvetet börjat arbeta med estetiska lärprocesser i flera ämnen, och med skolor som använder sig av daglig rörelse i försök att höja kunskapsresultaten”.

Välfärd skola är i grunden positiv till en försöksverksamhet med betyg i årskurs 4, men syftet med försöksverksamheten, vad som ska följas upp och utvärderas och hur, är inte tydliggjort i remisspromemorian varvid försöksverksamheten som den uttrycks i denna promemoria avstyrks.

Argumentation

Nacka kommun införde redan i början av 2000-talet skriftliga omdömen och kommunen har en lång historia av att följa och utvärdera elevernas kunskapsutveckling/resultat. I Nacka kommuns utbildningspolitiska strategi tydliggörs att ”varje elev har rätt till en verksamhet som utgår från de egna individuella behoven för att därigenom ges möjlighet att utvecklas maximalt” (mål) och att ”varje förälder ska minst en gång per termin få muntlig och skriftlig information om sitt barns utveckling och lärande” (riktlinje). Nacka kommun har idag högst meritvärden i landet (slutbetyg åk 9, vt 2015). Tydlig information till elever och vårdnadshavare är en viktig faktor bakom Nackas goda resultat.

Välfärd skola delar uppfattningen att kunskapsresultaten nationellt har sjunkit och att en del i arbetet med att förbättra kunskapsresultaten är att säkerställa att alla elever tidigt får den ledning och stimulans som de behöver för att kunna utvecklas så långt som möjligt. Betyg fyller en viktig funktion för att informera vårdnadshavare om elevens kunskapsutveckling och för att se till att eleven får den ledning och stimulans som han/hon har rätt till. Välfärd skola är därmed i grunden positiv till att pröva betyg från årskurs 4.

Från 1 juli 2016 kommer bedömningsstöd i svenska/SvA och matematik i årskurs 1 att bli obligatoriskt. I utredningen *Likvärdigt, rättssäkert och effektivt – ett nytt nationellt system för kunskapsbedömning* (SOU 2016:25) föreslås ytterligare förändringar, exempelvis att nationella prov i årskurs 3 ska ersättas av obligatoriskt bedömningsstöd. Därutöver har omfattande förändringar skett under en relativt kort tid, som nya ämneskursplaner och kunskapskrav (Lgr 11), ny skollag (2010:800), betyg från årskurs 6, legitimationskrav – med mera.

Om en försöksverksamhet med betyg i årskurs 4 ska genomföras är det därmed av stor vikt att utformningen är gedigen och kan ge svar på specifika frågeställningar i kombination med att ovan införda reformer, som betyg från årskurs 6, utvärderas.

I remisspromemorian framgår att intresserade enheter genom sina huvudmän ansöker till Statens skolverk om deltagande i försöksverksamheten. I avsnitt 6. ”En försöksverksamhet med betyg från årskurs 4” utvecklas uppföljning och utvärdering av försöksverksamheten.

Försöksverksamhetens upplägg innebär att deltagande är frivilligt. Urvalet kommer därmed inte att bli representativt. Vidare framgår att resultat och erfarenheter från deltagande skolor ska jämföras med skolor med liknande förutsättningar och elevsammansättningar som inte deltagit i försöksverksamheten. Vad som ska utvärderas och hur är inte tydliggjort, istället finns formuleringen ”i den mån det är möjligt” (s. 14). Att dra slutsatser av försöksverksamheten förefaller därför svårt och vi saknar en tydlig problemformulering och hur metodologiska svagheter ska hanteras i försöket.

Det är oklart vad jämförelser mellan skolor som deltagit i försöksverksamheten och skolor ”som på eget initiativ genomfört förändringar i sina pedagogiska metoder som i sin utvecklingsprocess kan liknas vid att på försök införa betyg, t.ex. skolor som medvetet börjar arbeta med estetiska lärprocesser i flera ämnen, och med skolor som använder sig av daglig rörelse i försök att höja kunskapskraven” (s. 14) svarar mot för syfte och vilka resultat jämförelsen kan mynna ut i. (Är syftet att utvärdera om estetiska lärprocesser har en större positiv effekt än betyg? På vad? Kunskapsresultaten? Eller på vårdnadshavares uppfattning av hur eleven ligger till i förhållande till kunskapskraven? Etc.) Vi vill också poängtera att det inte föreligger någon motsättning mellan betyg från årskurs 4 och estetiska lärprocesser (som uttrycks i läroplanen och därmed gäller alla) och daglig rörelse. Det förefaller därmed poänglöst att ställa dessa emot varandra.

Det finns därmed omfattande behov av att tydliggöra syftet med försöksverksamheten och hur urval och genomförande ska kunna leda till viktiga slutsatser om konsekvenser för elever, vårdnadshavare och skolor av betyg från årskurs 4.

Tänkbara syften med försöksverksamheten

Välfärd skola föreslår att Nacka kommun ska anföra att regeringen bör överväga följande möjliga syften med försöksverksamheten.

Ett syfte med försöksverksamheten kan vara att jämföra skolor som utfärdar betyg från årskurs fyra med likvärdiga skolor som istället upprättar skriftliga individuella utvecklingsplaner. Vilka för- och nackdelar finns? Vad upplevs som tydligast? Vad har bäst förutsättningar att se till att ”alla elever får den ledning och stimulans som de behöver och även [att] stöd ges när så behövs”? Vad bidrar bäst till det systematiska kvalitetsarbetet?

Ett annat tänkbart syfte är att kartlägga och utvärdera hur lärare använder bedömning och betygssättning för att stödja elevernas lärande och få återkoppling på sin egen undervisning (formativ bedömning) i tidigare åldrar. Hur påverkar betyg respektive skriftliga omdömen detta?

I remisspromemorian hänvisas till departementspromemorian *En bättre skolstart för alla: bedömning och progression i lärandet* (U2014/4873/S), som togs fram av förra regeringen, där det framgår att forskningen i Sverige om betydelsen av betyg för elevernas resultat är begränsad. Vidare hänvisas till Vetenskapsrådets sammanställning av forskningsläget avseende bl.a. betyg, *Forskning och skola i samverkan* (2015), där det framförs att forskning tyder på att lågpresterande yngre elever påverkas mer negativt av betyg än äldre högpresterande elever. Även här kan intressanta och viktiga forskningsfrågor definieras som kan bli en del av försöksverksamheten. Kan exempelvis lärares bedömningspraktik motverka att betyg får negativa effekter för yngre, lågpresterande elever?

Helena Ekwall
Chef Verksamhetsstödet

Jonatan Lannemar
Utbildningsstrateg

2016-07-04

**FÖRSLAG TILL YTTRANDE
U2016/02376/S**

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet

Nacka kommuns yttrande över remisspromemoria angående försöksverksamhet med betyg från årskurs 4 (U2016/02376/S)

Regeringen förslår i promemorian en försöksverksamhet med betyg i årskurs 4 och 5 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan och i årskurs 5 och 6 i specialskolan. Vidare förslås en förordning i vilken försöksverksamheten regleras.

Nackas kommun:

- tillstyrker förslaget om försöksverksamhet med betyg från årskurs 4, men
- avstyrker förslagets nuvarande utformning,
- avstyrker förslaget gällande urval av skolor/huvudmän och jämförelse med skolor som ”medvetet börjat arbeta med estetiska lärprocesser i flera ämnen, och med skolor som använder sig av daglig rörelse i försök att höja kunskapsresultaten”.

Nacka kommun är i grunden positiv till en försöksverksamhet med betyg i årskurs 4, men syftet med försöksverksamheten, vad som ska följas upp och utvärderas och hur, är inte tydliggjort i remisspromemorian varvid försöksverksamheten som den uttrycks i denna promemoria avstyrks.

Förtydligande

Nacka kommun införde redan i början av 2000-talet skriftliga omdömen och kommunen har en lång historia av att följa och utvärdera elevernas kunskapsutveckling/resultat. I Nacka kommuns utbildningspolitiska strategi tydliggörs att ”varje elev har rätt till en verksamhet som utgår från de egna individuella behoven för att därigenom ges möjlighet att utvecklas maximalt” (mål) och att ”varje förälder ska minst en gång per termin få muntlig och skriftlig information om sitt barns utveckling och lärande” (riktlinje). Nacka kommun har idag högst meritvärden i landet (slutbetyg åk 9, vt 2015). Tydlig information till elever och vårdnadshavare är en viktig faktor bakom Nackas goda resultat.

Nacka kommun delar uppfattningen att kunskapsresultaten nationellt har sjunkit och att en del i arbetat med att förbättra kunskapsresultaten är att säkerställa att alla elever tidigt får

den ledning och stimulans som de behöver för att de ska kunna utvecklas så långt som möjligt. Betyg fyller en viktig funktion för att informera vårdnadshavare om elevens kunskapsutveckling och för att se till att eleven får den ledning och stimulans som han/hon har rätt till. Nacka kommun är därmed i grunden positiv till att pröva betyg från årskurs 4.

Från 1 juli 2016 kommer bedömningsstöd i svenska/SvA och matematik i årskurs 1 att bli obligatoriskt. I utredningen *Likvärdigt, rättsäkert och effektivt – ett nytt nationellt system för kunskapsbedömning* (SOU 2016:25) föreslås ytterligare förändringar, exempelvis att nationella prov i årskurs 3 ska ersättas av obligatoriskt bedömningsstöd. Därutöver har omfattande förändringar skett under en relativt kort tid, som nya ämneskursplaner och kunskapskrav (Lgr 11), ny skollag (2010:800), betyg från årskurs 6, legitimationskrav – med mera.

Om en försöksverksamhet med betyg i årskurs 4 ska genomföras är det därmed av stor vikt att utformningen är gedigen och kan ge svar på specifika frågeställningar i kombination med att ovan införda reformer, som betyg från årskurs 6, utvärderas.

I remisspromemorian framgår att intresserade enheter genom sina huvudmän ansöker till Statens skolverk om deltagande i försöksverksamheten. I avsnitt 6. ”En försöksverksamhet med betyg från årskurs 4” utvecklas uppföljning och utvärdering av försöksverksamheten.

Försöksverksamhetens upplägg innebär att deltagande är frivilligt. Urvalet kommer därmed inte att bli representativt. Vidare framgår att resultat och erfarenheter från deltagande skolor ska jämföras med skolor med liknande förutsättningar och elevsammansättningar som inte deltagit i försöksverksamheten. Vad som ska utvärderas och hur är inte tydliggjort, istället finns formuleringen ”i den mån det är möjligt” (s. 14). Att dra slutsatser av försöksverksamheten förefaller därför svårt och vi saknar en tydlig problemformulering och hur metodologiska svagheter ska hanteras i försöket.

Det är oklart vad jämförelser mellan skolor som deltagit i försöksverksamheten och skolor ”som på eget initiativ genomfört förändringar i sina pedagogiska metoder som i sin utvecklingsprocess kan liknas vid att på försök införa betyg, t.ex. skolor som medvetet börjar arbeta med estetiska lärprocesser i flera ämnen, och med skolor som använder sig av daglig rörelse i försök att höja kunskapskraven” (s. 14) svarar mot för syfte och vilka resultat jämförelsen kan mynna ut i. (Är syftet att utröna om estetiska lärprocesser har en större positiv effekt än betyg? På vad? Kunskapsresultaten? Eller på vårdnadshavares uppfattning av hur eleven ligger till i förhållande till kunskapskraven? Etc.) Vi vill också poängtera att det inte föreligger någon motsättning mellan betyg från årskurs 4 och estetiska lärprocesser (som uttrycks i läroplanen och därmed gäller alla) och daglig rörelse. Det förefaller därmed poänglöst att ställa dessa emot varandra.

Det finns därmed omfattande behov av att tydliggöra syftet med försöksverksamheten och hur urval och genomförande ska kunna leda till viktiga slutsatser om konsekvenser för elever, vårdnadshavare och skolor av betyg från årskurs 4.

Tänkbara syften med försöksverksamheten

Nacka kommun föreslår att regeringen överväger följande möjliga syften med försöksverksamheten.

Ett syfte med försöksverksamheten kan vara att jämföra skolor som utfärdar betyg från årskurs fyra med likvärdiga skolor som istället upprättar skriftliga individuella utvecklingsplaner. Vilka för- och nackdelar finns? Vad upplevs som tydligast? Vad har bäst förutsättningar att se till att ”alla elever får den ledning och stimulans som de behöver och även [att] stöd ges när så behövs”? Vad bidrar bäst till det systematiska kvalitetsarbetet?

Ett annat tänkbart syfte är att kartlägga och utvärdera hur lärare använder bedömning och betygssättning för att stödja elevernas lärande och få återkoppling på sin egen undervisning (formativ bedömning) i tidigare åldrar. Hur påverkar betyg kontra skriftliga omdömen detta?

I remisspromemorian hänvisas till departementspromemorian *En bättre skolstart för alla: bedömning och progression i lärandet* (U2014/4873/S), som togs fram av förra regeringen, där det framgår att forskningen i Sverige om betydelsen av betyg för elevernas resultat är begränsad. Vidare hänvisas till Vetenskapsrådets sammanställning av forskningsläget avseende bl.a. betyg, *Forskning och skola i samverkan* (2015), där det framförs att forskning tyder på att lågpresterande yngre elever påverkas mer negativt av betyg än äldre högpresterande elever. Även här kan intressanta och viktiga forskningsfrågor definieras som kan bli en del av försöksverksamheten. Kan exempelvis lärares bedömningspraktik motverka att betyg får negativa effekter för yngre, lågpresterande elever?

Sammanfattning

Nackas kommun:

- tillstyrker förslaget om försöksverksamhet med betyg från årskurs 4, men
- avstyrker förslagets nuvarande utformning,
- avstyrker förslaget gällande urval av skolor/huvudmän och jämförelse med skolor som ”medvetet börjat arbeta med estetiska lärprocesser i flera ämnen, och med skolor som använder sig av daglig rörelse i försök att höja kunskapsresultaten”.

Nacka kommun är i grunden positiv till en försöksverksamhet med betyg i årskurs 4, men syftet med försöksverksamheten, vad som ska följas upp och utvärderas och hur, är inte tydliggjort i remisspromemorian varvid försöksverksamheten som den uttrycks i denna promemoria avstyrks.

.....
Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

.....
Einar Fransson
Produktionsdirektör Valfärd skola

2016-06-08

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2016/496

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Nacka kommuns deltagande i SKL Matematik PISA 2015

Slutrapport

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

I januari 2012 bjöd SKL in alla kommuner i landet att delta i gemensam satsning för att förbättra matematikresultaten i syfte att Sverige skulle prestera betydligt bättre i PISA 2015 än i PISA 2009. En tredjedel av landets kommuner, däribland Nacka, anslöt sig till satsningen. Arbetssättet i SKL Matematik Pisa 2015 har utgått från SKL:s modell för att förbättra svensk skola. I ”Slutrapport SKL Matematik PISA 2015” redovisas genomförande och resultat av deltagandet för Nacka kommun.

Ärendet

I januari 2012 bjöd SKL in alla kommuner i landet att delta i gemensam satsning för att förbättra matematikresultaten i syfte att Sverige skulle prestera betydligt bättre i PISA 2015 än i PISA 2009. En tredjedel av landets kommuner, däribland Nacka, anslöt sig till satsningen.

Arbetssättet i SKL Matematik Pisa 2015 har utgått från SKL:s modell för att förbättra svensk skola. Modellen består av tre huvuddelar:

- Fyra nivåer
- Styrning och ledning
- Arbetande nätverk

Fyra nivåer

Den högsta politiska ledningen i varje kommun tar ansvaret för resultaten i skolan, och för att alla nivåer involveras. Därför deltar alla fyra nivåer i kommunen:

- Politiker
- Förvaltningsledning
- Rektorer

- Lärare

Styrning och ledning

Kommuner som deltar i SKL:s Matematiksatsning PISA 2015 prövar sin egen styrning och ledning utifrån tre områden och sex satser.

1. Gemensam ledning

- Ledningsnivåerna (nämnd, förvaltningsledning, rektorer) är sammanlänkade.
- Det finns en tydlig uppdrags- och rollfördelning.

2. Gemensam syn

- Höga förväntningar på alla elever och övriga.
- Lärarnas kompetens och samarbete är avgörande.

3. Gemensamma rutiner

- Det finns fungerande rutiner för en systematisk uppföljning och återkoppling.
- Det finns fungerande rutiner för att fånga upp elever i behov av stöd.

Satserna utgår från: SKL:s arbete med Öppna Jämförelser, Framgångsrika skolkommuner 2009 och från internationella studier som McKinseyrapporterna 2007 och 2010 samt John Hatties Synligt lärande 2011.

Arbetande nätverk

Arbetsättet med arbetande nätverk har utvecklats från SKL:s erfarenheter av deltagande i stora nätverksprojekt som Albatross (1997-1999) och Attraktiv Skola (2001-2006).

Arbetsättet möjliggjorde att satsningen successivt kunde spridas till nytillkommande kommuner, då verksamma kommuner åtagit sig att hjälpa till under de nya nätverkens inledande fas. Varje nätverkskonferens har ett i förväg bestämt tema utifrån SKL:s satser om styrning och ledning. Varje kommun lämnar i förväg in ett underlag som övriga kommuners deltagare tar del av i förväg. Varje grupp består av företrädare från varje kommun i nätverket och med alla fyra nivåer representerade.

Under nätverkskonferenserna sker kritisk granskning av kommunernas underlag i blandade grupper. Varje grupp består av företrädare från varje kommun i nätverket och med alla fyra nivåer representerade.

Kommunala åtaganden

Varje nätverkskonferens avslutas med att kommungruppen fastställer konkreta åtgärder. Ett aktivt arbete på hemmaplan mellan nätverkskonferenserna är ett absolut nödvändigt inslag för att åstadkomma förändring.

I ”Slutrapport SKL Matematik PISA 2015” redovisas genomförande och resultat av deltagandet för Nacka kommun. Slutrapporten är skriven utifrån SKL:s mall och SKL kommer vidare att sammanställa, analysera och presentera resultaten från alla deltagande huvudmän.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för barn

Syftet med SKL:s matematiksatsning är att höja resultaten och därigenom förbättra barn och ungdomars livsmöjligheter

Bilagor

SKL slutrapport

Jonatan Lannemar
Utbildningsstrateg Valfärd skola

Ann Bäckström Armandt
Lärare Ma/No, Valfärd skola, Skuru skola

Slutrapport SKL Matematik PISA 2015

Kommun:

Nacka kommun

Rapporten skall skickas som ett PDF-dokument till info@skl.se senast den 1 september 2016. Ett protokollsutdrag från den politiska behandlingen av slutrapporten skall bifogas.

1. Sammanfattning

Vi tycker att det varit givande att träffas i arbetande nätverk tillsammans med andra kommuner. Arbetet i nivågrupper på hemmaplan har varit mycket givande.

Tidsperioden på drygt tre år känns för lång. Det har blivit mycket upprepningar i diskussioner pga att det bytts ut personer i nätverksgrupperna under tiden.

Vi vill understryka att under åren 2012-2015 har övergripande nationella satsningar genomförts. Exempel förändringar i Skollag, införandet av karriärstjänster, fortbildning i matematik genom Matematiklyftet. De flesta förändringar i Nacka kommun som angivits i denna slutrapport kan härledas till dessa satsningar.

2. Beskrivning av kommunens utbildningsorganisation

En kort beskrivning av kommunens utbildningsorganisation för grundskolan samt ange viktiga förändringar som skett under deltagandet i SKL Matematik PISA 2015.

De kommunala skolorna är organiserade i produktionsenheten "Välfärd skola" som leds av en produktionsdirektör. Politisk styrelse för den kommunala produktionen är kommunstyrelsens verksamhetsutskott. Rektorer på varje skola har väldigt stor frihet att fatta beslut. Utbildningsnämnden ansvarar för finansiering, målformulering, uppföljning och utvärdering av kvalitet och resultat för samtliga skolor och förskolor i kommunen. Ca 75% av grundskolans elever i Nacka har valt att gå i kommunala skolor i kommunen.

3. Organisation av arbetet på hemmaplan

Med kommungrupp menas den grupp som träffas på hemmaplan

3.1 Vilka befattningshavare har utsetts som ordinarie ledamöter i kommungruppen?

Kontaktperson anges på sin nivå och markeras med (kp).

Kontinuiteten anges för varje befattningshavare med en siffra enligt nedan:

1 Sällan

2. Hälften av träffarna

3. Oftast

4. Nästan alltid

Nivå	Befattning	Markera med X om byte av person har skett	Kontinuitet
Politiker	Vice ordförande i utbildningsnämnden samt ersättare i verksamhetsutskottet.	☐	4
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
Förvaltningsledning	Produktionsdirektör	☐	2
	Utbildningsstrateg	☒	4
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
Rektor	Rektor	☐	4
	Biträdande rektor	☒	4
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.

Lärare	Grundskollärare åk 4-9	☒	4
	Grundskollärare åk 1-7	☒	4
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
Övriga	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.

Kommentar:

Nacka kommuns "kommungrupp" och "nätverksgrupp" har bestått av samma personer. Gruppen har varit nästan intakt fram till ht 2015. Personbyte har skett pga pensionsavgång eller avslutad tjänst i Nacka kommun.

3.2 Vilken roll har kommungruppen haft i organisationen?

Strategisk grupp? Beslutsgrupp? Arbetsgrupp inför och efter nätverkskonferenser? etc.

Arbetsgrupp inför och efter nätverkskonferenserna. Kommungruppen har varit identisk med Nätverksgruppen.

3.3 Hur har sammansättningen samt deltagare i kommungruppen utsetts?

Har utsetts av Produktionsdirektör i samråd med Utbildningsstrategen.

3.4 Vem har varit ordförande i kommungruppen?

Kontaktpersonen

3.5 Vilken befattningshavare har ansvarat för dokumentationen till och efter mötet?

Kontaktpersonen

3.6 Hur har kommungruppens sammanträde tidsmässigt planerats?

Kryssa för det alternativ som bäst överensstämmer

I ett årligt kalendarium ☐	Mötestider bestäms efter hand ☒
--	--

4 Arbetet på hemmaplan**4.1 På vilka sätt har ställningstagande från kommungruppen kommunicerats/förankrats i skolorganisationen?**

- Inom den politiska organisationen

Har diskuterats i utbildningsnämnden

- Inom förvaltningsorganisationen

Diskuterats på återkommande chefsmöten
--

4.2 På vilka sätt har satsningen kommunicerats/förankrats uppåt i den kommunala organisationen

- Inom den politiska organisationen?

Har endast diskuterats i Utbildningsnämnden

- Inom förvaltningsorganisationen?

Har endast diskuterats inom Valfärd skola

4.3 Har byte av ordförande i utbildningsnämnden med ansvar för grundskola skett under deltagandet?

Ja ☒	Nej ☐
---	---------------------------------

4.4 Har byte av förvaltningschef med ansvar för grundskola skett under deltagandet?

Ja	Nej
☐	☒

4.5 Hur har det fungerat med att uppnå gemensam syn mellan de olika nivåerna i kommungruppen?

Inte alls					Mycket bra
☐	☐	☐	☐	☐	☒
1	2	3	4	5	6

Kommentar:

Vi har haft ett bra samtalsklimat mellan de olika nivåerna. Inga direkta svårigheter till samsyn.

4.6 Hur har det varit att inse vad som behöver göras?

Mycket svårt					Mycket lätt
☐	☐	☐	☐	☒	☐
1	2	3	4	5	6

Kommentar:

Det har varit lätt att se vad som behöver utvecklas

5 Erfarenheter av att ha en grupp på hemmaplan där alla fyra nivåer ingår?

5.1 Vad har varit framgångsrikt?

Värdefullt med nära kontaktvägar mellan de olika nivåerna. Bra att ha kunnat fördjupa oss i specifika frågor.

5.2 Vilka eventuella problem har identifierats?

Att prioritera tiden.

5.3 I vilka andra sammanhang har modellen prövats i kommunen?

Har ännu inte prövats i kommunen.

6 Nätverksarbetet

Varje kommun skall till nätverkskonferenserna utse vilka som ska representera kommunen. Den grupp man utser benämns nätverksgrupp.

6.1 Vilka befattningshavare har deltagit i nätverksgruppen?

Kontaktperson anges under sin nivå och markeras med (kp).

Kontinuiteten anges för varje befattningshavare med en siffra enligt nedan.

1. Sällan
2. Hälften av träffarna
3. Oftast
4. Nästan alltid

Nivå	Befattning	Markera med X om byte av person har skett	Kontinuitet
Politiker	Vice ordförande i utbildningsnämnden samt ersättare i verksamhetsutskottet.	☐	4
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
Förvaltningsledning	Produktionsdirektör	☐	2
	Utbildningsstrateg	☒	4
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.

Rektor	Biträdande rektor	☒	4
	Rektor	☐	4
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
Lärare	Grundskolelärare 4-9	☒	4
	Grundskolelärare 1-7	☒	4
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
Övriga	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.
	Klicka här för att ange text.	☐	Klicka här för att ange text.

Kommentar:

Nacka kommuns ”kommungrupp” och ”nätverksgrupp” har bestått av samma personer. Gruppen har varit nästan intakt fram till ht 2015. Personbyte har skett pga pensionsavgång eller avslutad tjänst i Nacka kommun.

6.2 Hur upplever ni att Ert nätverk med de andra kommunerna fungerat?

Kommunen avger sin egen bedömning av hela nätverkets arbete

1 = inte tillfredsställande, 6 = mycket tillfredsställande

	1	2	3	4	5	6
Ambitionsnivån, att vara förberedd inför nätverkskonferenserna	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Kritiska hållningen till inlämnade missiv	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Kontaktpersonernas mandat från sina hemkommuner	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Kontinuiteten av deltagandet	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Arbetet på hemmaplan med att förbättra styrning och ledning	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Fokuseringen på ämnet styrning och ledning	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Fokuseringen på arbetssättet	☐	☐	☐	☐	☒	☐

Kommentar till avgivna omdömen:

Personbyten har påverkat kvaliteten på diskussioner.

6.3 Hur bedömer ni er egen kommuns insatser inom nedanstående områden?

1=inte tillfredsställande, 6= mycket tillfredsställande

	1	2	3	4	5	6
Ambitionsnivån, att vara förberedd inför nätverkskonferenserna	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Kritiska hållningen till inlämnade missiv	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Kontaktpersonens mandat	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Kontinuiteten av deltagandet	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Arbetet på hemmaplan med att förbättra styrning	☐	☐	☐	☐	☐	☐

och ledning						
Fokuseringen på ämnet styrning och ledning	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Fokuseringen på arbetssättet	☐	☐	☐	☒	☐	☐

Kommentar till avgivna omdömen:

Arbetet på hemmaplan med förbättring av styrning och ledning har inte påverkat Nacka kommuns styrning och ledning.

6.4 Dokumentationen

Inför varje nätverkskonferens har kommunen upprättat ett missiv som beskriver läget/utvecklingen inom ett visst område. Ange betydelsen av denna dokumentation för det gemensamma arbetet.

Mycket liten betydelse ☐	☐	☐	☐	☐	Mycket stor betydelse ☒
1	2	3	4	5	6

Kommentar:

Missiven har varit avgörande för diskussioner på nätverksträffarna.

7 Operativa målen

7.1 Var har de operativa målen fastställts?

Utbildningsnämnden

7.2 Vid vilken tidpunkt fastställdes målen?

Fanns vid starten 2012

7.3 Hur har de operativa målen kommunicerats till lärarna?

Via skolledningar

7.4 Ange kommunens operativa mål. För varje mål skall anges:

- Utgångsläge
- Resultat
- Tidpunkt för resultatbedömning
- Analys (Ange såväl kommunspecifika som nationella faktorer)

Målformulering	Utgångsläge 2012	Resultat 2015	Analys
Meritvärde	238	252	(2016) Meritvärdet har ökat mer i Nacka än i riket för övrigt. Detta är inte specifikt matematik, men en indikator på en god resultatutveckling.
Meritvärde pojkar	232	244	Samma här som för det totala meritvärdet
Meritpoäng matematik	-	14,6	För 2012 finns ingen meritpoäng, så här kan vi inte se utvecklingen över tid
Andel skolor med positiv avvikelse i SALSA	92%	100%	Full måluppfyllelse
Andel elever i åk 3 som når målen i NP matematik	93%	91%	91% gäller delprovet mätning massa, skriftliga räknemetoder. Medelvärdet för samtliga delprov är 95%
Andel elever i åk 9 som når målen i NP matematik	96%	97%	En viss förbättring, tveksamt om det går att nå 100% måluppfyllelse.
Andel elever som anser att skolarbetet väcker nyfikenhet för lust att lära.	59%	64%	Förbättrat värde som inte går att direkt koppla till bättre resultat i matematik, men vi ser det ändå viktigt med förbättrade resultat inom detta område som grund för förbättrade resultat.
Andel elever som kan arbeta utan att bli störd under lektioner och arbetspass.	69%	69%	Ingen förbättring, i övrigt samma som värdet för nyfikenhet och lust att lära.

8 SKL:s satser för styrning och ledning

Bedöm kommunens utveckling inom respektive sats.

8.1 Gemensam ledning - Ledningsnivåerna är sammanlänkade

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐

Beskriv nuläget

Vi har god respekt för varandras roller och diskussionerna känns som jämbördiga

Ange förändringar från starten

Inga förändringar sedan start.

Nästa steg

Vi kommer att fortsätta på samma sätt

8.2 Gemensam ledning- Det finns en tydlig uppdrags- och rollfördelning

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Beskriv nuläget

Finns en tydlig styrkedja med delegerat ansvar. Styrprinciperna gör att uppdrags- och rollfördelning inom kommunens olika nivåer blir tydlig och definierad.
Styrprinciper: - särskiljande av finansiering och produktion - konkurrens genom kundval eller upphandling - konkurrensneutralitet - delegera ansvar och befogenheter till lägsta effektiva nivå

http://www.nacka.se/web/politik_organisation/sa_styrs_nacka/Sidor/Vision.aspx

Ange förändringar från starten

På grund av skollagsförändringar har det genomförts genomlysningar av delegationsordningar.

--

Nästa steg

Utvärdering och utveckling sker kontinuerligt inom Nacka Kommun.
--

8.3 Gemensamma rutiner - Det finns fungerande rutiner för en systematisk uppföljning och återkoppling

Begreppet systematisk uppföljning och återkoppling består av ett antal delmoment. Ange i tabellerna nedan kommunens utveckling inom respektive område under deltagandet.

8.3.1 Samla in data

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Beskriv nuläget

Nacka kommun samlar in resultat betygsstatistik i matematik åk6 och åk9 samt resultat NP för åk3,6.9. Kommunala skolan samlar även in resultaten för Nackaproven åk7 och matematikdiagnoser åk 2.

Ange förändringar från starten

Insamling av åk 7 och åk2 proven.

Nästa steg

Insamling av resultatet av Skolverkets nya obligatoriska bedömningsstödet ma åk 1.
--

8.3.2 Bearbeta insamlade data

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Beskriv nuläget

Bearbetas av utbildningsenheten och sprids till respektive skola.

Ange förändringar från starten

Förfining av systemstöd.

Nästa steg

Utveckla systemstödet, Hypergene.

8.3.3 Analysera och dra slutsatser

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐

Beskriv nuläget

Utbildningsenheten analyserar på en kommunnivå.

Ange förändringar från starten

Ingen övergripande förändring på kommunnivå. På skolnivå har analyserna utvecklats.

Nästa steg

Vissa skolor behöver utveckla sitt analysarbete.

8.3.4 Återrapportera till uppgiftslämnaren

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐

Beskriv nuläget

Sammanställningar återrapporteras direkt till rektorerna.

Ange förändringar från starten

Sammanställningarna återrapporteras snabbare.

Nästa steg

Ingen förändring inplanerad för tillfället.

8.3.5 Planera åtgärder

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐

Beskriv nuläget

Åtgärderna planeras på skolorna. Exempel på åtgärder: fortbildning, anställning av specialpedagoger, utökad resurstid i matematik, lovundervisning, delta i matematiktävlingar och ha ”ma-klubbar” för att utmana elever som behöver utmaningar

Ange förändringar från starten

Ökat fokus på elever i behov av utmaningar i matematik.

Nästa steg

Utveckla aktiviteter för elever med behov av större utmaningar.

8.3.6 Vidta åtgärder

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐

Beskriv nuläget

Åtgärderna genomförs på skolorna. Exempel på åtgärder: fortbildning, anställning av specialpedagoger, utökad resurstid i matematik, lovundervisning, delta i matematiktävlingar och ha ”ma-klubbar” för att utmana elever som behöver utmaningar. För stimulering av högpresterande elever har Nacka kommun ett samarbete med ASEAN+3, beträffande spetsverksamhet inom Naturvetenskapliga ämnen.

Ange förändringar från starten

Ökat fokus på elever i behov av utmaningar i matematik har skett på vissa skolor

Nästa steg

Genomföra fler aktiviteter på fler skolor för elever med behov av större utmaningar

8.3.7 Följa upp resultat av vidtagna åtgärder

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐

Beskriv nuläget

Resultaten av vidtagna åtgärder följs upp på lokal skola i kvalitetsanalysen. I specifika fall följs även resultatet av åtgärderna upp av utbildningsnämnden.

Ange förändringar från starten

Ingen förändring sedan 2012.

Nästa steg

Ingen förändring inplanerad för tillfället.

8.3.8 Sprida och implementera fungerande åtgärder

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Beskriv nuläget

Nacka kommun har Fjädersn, vetenskapliga rapporter om pedagogiska utvecklingsprojekt, sprids bl a visa Skolporten. Teachmeet för förstelärare.

Ange förändringar från starten

Teachmeet för förstelärare.

Nästa steg

Det finns en ambition att utveckla det forskningsnära utvecklingsarbetet på skolorna. Nacka har inlett en samverkan med IFOUS och kommer till ht16 starta grupper inom STLS(Stockholm teaching and learning studies)

8.4 Gemensamma rutiner - Det finns fungerande rutiner för att fånga upp elever i behov av stöd

Rutinerna för elever i svårigheter samt särskilt begåvade elever efterfrågas

8.4.1 Elever i svårigheter

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐

Beskriv nuläget

Utöver att vi analysera betygsresultat, Nationellaprovresultat samt genomför diagnoser åk2 och åk 7 i alla kommunala skolor, ligger ansvaret på varje enhet att kartlägga behov.

Ange förändringar från starten

Vi har utvecklat diagnoser i matematik för åk 2 och åk 7

Nästa steg

Att genomföra en kommungemensam matematisk screening i Förskoleklass. Implementera Skolverkets bedömningsstöd i taluppfattning åk 1, ht 2016.

8.4.2 Särskilt begåvade elever

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐

Beskriv nuläget

Utöver att vi genomför diagnoser åk2 och åk 7 i alla kommunala skolor, ligger ansvaret på varje enhet att kartlägga behov. Deltar i matematiktävlingar och ha "ma-klubbar" för att utmana elever som behöver utmaningar. För stimulering av högpresterande elever har Nacka kommun ett samarbete med ASEAN+3, beträffande spetsverksamhet inom Naturvetenskapliga ämnen.

Ange förändringar från starten

Vi har utvecklat diagnoser i matematik för åk 2 och åk 7. Ökat fokus på elever i behov av utmaningar i matematik har skett på vissa skolor

Nästa steg

Att genomföra en kommungemensam matematisk screening i Förskoleklass.
Implementera Skolverkets bedömningsstöd i taluppfattning åk 1, ht 2016.
Genomföra fler aktiviteter på fler skolor för elever med behov av större utmaningar

8.5 Gemensam syn - Höga förväntningar på alla elever och övriga

Här skiljs på Höga förväntningar på alla elever samt Höga förväntningar på övriga

8.5.1 Höga förväntningar på *alla elever*

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Beskriv nuläget

Utbildningsnämndens målnivåer visar på att Nacka kommun har högt ställda förväntningar på samtliga elever. Ett av de strategiska målen för grundskolan är "Maximal utveckling" och mottot för Nacka är "Världens bästa skola".

Ange förändringar från starten

Mottot har ändrats från "Sveriges bästa skola" till "Världens bästa skola".

Nästa steg

"Universums bästa skola"...?

8.5.2 Hög förväntningar på *övriga*

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Beskriv nuläget

Kommunens grundläggande värdering lyder : "Förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar." Detta

exemplifieras bl a genom resultatkontrakt för rektorer, långt delegerat ansvar till rektor och lärare.

Ange förändringar från starten

Ingen förändring

Nästa steg

För närvarande inget inplanerat.

8.6 Gemensam syn - *Lärarnas kompetens och samarbete* är avgörande

Lärarkompetens kan delas upp i olika områden. Här fokuseras på tre av dessa

- Ämneskunskaper
- Kunskap om kursplan och övriga styrdokument
- Didaktik

Ange för varje stadium er uppfattning av läget inom dessa tre områden vid de två olika tidpunkterna.

Beskriv nuläge, förändringar sedan starten, och nästa steg

8.6.1 Lågstadiet - Ämneskunskaper

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Beskriv nuläget inklusive andel undervisande lärare som har legitimation i matematik för eleverna de undervisar

96% är behöriga i matematik åk 1-3

Ange förändringar från starten

Vi kan bara ana att den har ökat eftersom Koll har implementerats efter 2012.

Nästa steg

Vi strävar alltid mot att ha 100%-ig behörighet/kompetens på våra pedagoger i de ämnen de undervisar i.

8.6.2 Lågstadiet – Kunskap om kursplaner och övriga styrdokument

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Beskriv nuläget

Det finns en hög kunskap om didaktik, kursplaner och övriga styrdokument. Nacka kommun har ett webbaserat planeringsstöd.

Ange förändringar från starten

I samband med LGR11s implementering skapades ämnesvisa nätverksgrupper med syfte att tolka och förstå nya kursplaner i matematik. Dessa nätverk träffades regelbundet under 3 års tid under ledning av en ämnesansvarig lärare inom kommunen. Arbetet i nätverksgrupperna spreds till alla skolor.

Nästa steg

Kommunen avsätter resurser till 2 stycken matematikutvecklare.

8.6.3 Lågstadiet - Didaktik

Beskriv nuläget

Det finns en hög kunskap om didaktik, kursplaner och övriga styrdokument. Nacka kommun har ett webbaserat planeringsstöd.

Ange förändringar från starten

I samband med LGR11s implementering skapades ämnesvisa nätverksgrupper med syfte att tolka och förstå nya kursplaner i matematik. Dessa nätverk träffades regelbundet under 3 års tid under ledning av en ämnesansvarig lärare inom kommunen. Arbetet i nätverksgrupperna spreds till alla skolor.

Nästa steg

Kommunen avsätter resurser till 2 stycken matematikutvecklare.

8.6.4 Mellanstadiet – Ämneskunskaper

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande

Utgångsläge	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐

Beskriv nuläget inklusive andel undervisande lärare som har legitimation i matematik för eleverna de undervisar

88%-ig behörighet i matematik hos åk 4-6 lärarna i Nacka Kommun.

Ange förändringar från starten

Vi kan bara ana att den har ökat eftersom Koll har implementerats efter 2012.

Nästa steg

Vi strävar alltid mot att ha 100%-ig behörighet/kompetens på våra pedagoger i de ämnen de undervisar i.

8.6.5 Mellanstadiet – Kunskap om kursplaner och övriga styrdokument

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Beskriv nuläget

Det finns en hög kunskap om didaktik, kursplaner och övriga styrdokument. Nacka kommun har ett webbaserat planeringsstöd.

Ange förändringar från starten

I samband med LGR11s implementering skapades ämnesvisa nätverksgrupper med syfte att tolka och förstå nya kursplaner i matematik. Dessa nätverk träffades regelbundet under 3 års tid under ledning av en ämnesansvarig lärare inom kommunen. Arbetet i nätverksgrupperna spreds till alla skolor.

Nästa steg

Kommunen avsätter resurser till 2 stycken matematikutvecklare.

8.6.6 Mellanstadiet - Didaktik

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande

Utgångsläge	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Beskriv nuläget

Det finns en hög kunskap om didaktik, kursplaner och övriga styrdokument. Nacka kommun har ett webbaserat planeringsstöd.

Ange förändringar från starten

I samband med LGR11s implementering skapades ämnesvisa nätverksgrupper med syfte att tolka och förstå nya kursplaner i matematik. Dessa nätverk träffades regelbundet under 3 års tid under ledning av en ämnesansvarig lärare inom kommunen. Arbetet i nätverksgrupperna spreds till alla skolor.

Nästa steg

Kommunen avsätter resurser till 2 stycken matematikutvecklare.

8.6.7 Högstadiet - Ämneskunskaper

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☒	☐

Beskriv nuläget inklusive andel undervisande lärare som har legitimation i matematik för eleverna de undervisar

92%-ig behörighet i matematik hos åk 4-6 lärarna i Nacka Kommun.

Ange förändringar från starten

Vi kan bara ana att den har ökat eftersom Koll har implementerats efter 2012.

Nästa steg

Vi strävar alltid mot att ha 100%-ig behörighet/kompetens på våra pedagoger i de ämnen de undervisar i.

8.6.8 Högstadiet - Kunskap om kursplaner och övriga styrdokument

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
--	------------------------	--	--	--	--	--------------------------

Utgångsläge	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Beskriv nuläget

Det finns en hög kunskap om didaktik, kursplaner och övriga styrdokument. Nacka kommun har ett webbaserat planeringsstöd.

Ange förändringar från starten

I samband med LGR11s implementering skapades ämnesvisa nätverksgrupper med syfte att tolka och förstå nya kursplaner i matematik. Dessa nätverk träffades regelbundet under 3 års tid under ledning av en ämnesansvarig lärare inom kommunen. Arbetet i nätverksgrupperna spreds till alla skolor.

Nästa steg

Kommunen avsätter resurser till 2 stycken matematikutvecklare.

8.6.9 Högstadiet - Didaktik

	Inte tillfredställande					Mycket tillfredställande
Utgångsläge	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Nuläge	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Beskriv nuläget

Det finns en hög kunskap om didaktik, kursplaner och övriga styrdokument. Nacka kommun har ett webbaserat planeringsstöd.

Ange förändringar från starten

I samband med LGR11s implementering skapades ämnesvisa nätverksgrupper med syfte att tolka och förstå nya kursplaner i matematik. Dessa nätverk träffades regelbundet under 3 års tid under ledning av en ämnesansvarig lärare inom kommunen. Arbetet i nätverksgrupperna spreds till alla skolor.

Nästa steg

Kommunen avsätter resurser till 2 stycken matematikutvecklare.

8.6.10 Lärarsamarbete kan ske på fyra olika nivåer

Ange i tabellen nedan vilken som var den mest typiska kulturen i er verksamhet när satsningen påbörjades och vad som hänt fram till nu.

	Samordnar ingenting	Planerar praktiska saker	Planerar övergripande undervisningsmoment	Planerar och följer upp lektioner tillsammans
Utgångsläge	☐	☐	☒	☐
Nuläge	☐	☐	☒	☐

Beskriv nuläget

Varje skola har ett ansvar för ett lärarsamarbete inom matematikämnet.

Ange förändringar från starten

Fördjupat samarbete.

Nästa steg

Att sprida och utveckla metodiken inom "Lesson studies".

9 Avslutande frågor

9.1 Hur väl har deltagandet motsvarat det som beskrevs i inbjudan, PM 2012-01-19?

Inte alls					Helt och hållet
☐	☐	☐	☐	☐	☐
1	2	3	4	5	6

Kommentar:

Einar – Monika vad anser ni?

9.2 Hur har det valda arbetssättet med arbetande nätverk upplevts?

Inte alls givande					Mycket givande
☐	☐	☐	☐	☒	☐
1	2	3	4	5	6

Kommentera särskilt arbetssätt och organisation:

Det har varit givande både i hemmagrupp och i diskussioner med de andra kommunerna.

9.3 Styrning och ledning.

"SKL vill bidra till att kommunerna utvecklar strukturer och arbetssätt som leder till förbättrad matematikundervisning så att elevernas kunskaper ökar. Styrning och ledning är centralt för att skapa förutsättningar för förändring till det bättre"
SKL:s PM 2012-01-19

SKL har valt tre områden och sex satser som kommunerna har prövat sin egen styrning och ledning gentemot.

Gör er egen bedömning av hur viktiga var och en av dessa satser är för att nå en förbättring av matematikundervisningen.

Gör också en bedömning av svårighetsgraden att uppfylla satsen.

Avsluta med kommentarer.

Bedöm satsens betydelse där **6 = mycket viktigt**

	1	2	3	4	5	6
Ledningsnivåerna är sammanlänkade	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Det finns en tydlig uppdrags- och rollfördelning	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Höga förväntningar på alla elever och övriga	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Lärarnas kompetens och samarbete är avgörande	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Det finns fungerande rutiner för en systematisk uppföljning och återkoppling	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Det finns fungerade rutiner för att fånga upp elever i behov av stöd	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Bedöm svårigheten att uppfylla satsen där **6 = mycket svårt**

	1	2	3	4	5	6

Ledningsnivåerna är sammanlänkade	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Det finns en tydlig uppdrags- och rollfördelning	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Höga förväntningar på alla elever och övriga	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Lärarnas kompetens och samarbete är avgörande	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Det finns fungerande rutiner för en systematisk uppföljning och återkoppling	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Det finns fungerade rutiner för att fånga upp elever i behov av stöd	☐	☐	☒	☐	☐	☐

Kommentarer till bedömningarna av vikt och svårighet:

Vi anser att tydligheten i rollfördelning är mycket mer avgörande än ledningsnivåernas sammanlänkning. Svårigheter beträffande lärares kompetens handlar om brist på behöriga lärare.

Är det ytterligare någon sats som borde varit med?

Nej

9.4 Ange ett exempel på ett område ni tycker att ni lyckats utveckla under deltagandet i satsningen.

Gemensamma bedömningsverktyg i matematik åk 2 och åk 7.

9.5 Ange ett exempel på ett område där er kommun gärna delar med sig erfarenheter till andra.

Metodisk resultatuppföljning.

9.6 Vilken uppmärksamhet har ni fått genom deltagandet i SKL Matematik PISA 2015, t.ex. studiebesök, media etc.

Ingen extra uppmärksamhet pga SKL Matematik PISA 2015.